

Sygn. akt **XXIII Ga 1120/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wiktor Piber
Sędziowie:	SO Renata Puchalska SO Małgorzata Siemianowicz - Orlik (spr.)
Protokolant:	Aneta Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Banku (...) spółki akcyjnej w W.**

przeciwko **B. O.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego (...) w Warszawie

z dnia 26 lutego 2013 r., Sygn. akt VIII GC 156/12

I. oddala apelację,

II. zasądza od B. O. na rzecz Banku (...) spółki akcyjnej
w W. kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt XXIII Ga 1120/13

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniósł przeciwko B. O. o zapłatę kwoty 45 006,44 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 1,8 – krotności odsetek ustawowych od dnia wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska powód wskazał, że zawarł z B. O. umowę o kredyt na zakup pojazdu. Pozwany nie wywiązał się z warunków umowy, co doprowadziło do powstania zadłużenia, które na dzień 10 października 2011 r. wynosi kwotę żądana pozwem i zostało stwierdzone wyciągiem z ksiąg banku z dnia 11 października 2011 r.

W odpowiedzi na pozew pozwany B. O. wniósł o oddalenie powództwa. Wskazał, iż informował powoda o problemach finansowych prowadzonej przez niego firmy. Proponował przejęcie kredytu przez najbliższą rodzinę i wnosił o restrukturyzację kredytu. Prowadzone rozmowy nie przyniosły rezultatu.

W wyroku z dnia 26.02.2013 r. Sąd Rejonowy w punkcie 1 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 45 006,44 zł wraz z odsetkami:

- umownymi w wysokości 1,8 – krotności odsetek ustawowych w skali roku liczonymi od dnia 11 października 2011 r. do dnia 05 grudnia 2012 r.,

- maksymalnymi w skali roku liczonymi od dnia 06 grudnia 2012 r. do dnia 26 lutego 2013 r.,

- umownymi w wysokości 1,8 – krotności odsetek ustawowych w skali roku liczonymi od dnia 27 lutego 2012 r. do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że jeżeli stopa odsetek umownych przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne, w punkcie 2 oddalił powództwo w pozostałej części, w punkcie 3 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2980,00 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 2400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, w punkcie 4 nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego (...)w Warszawie od pozwanego kwotę 1688,00 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 26 lipca 2005 r. pomiędzy Bankiem (...) spółka akcyjna z siedzibą w K.a B. O.zawarta została umowa o kredyt na zakup pojazdu nr (...). Wartość kredytu została określona na kwotę 100.000,00 zł, zaś umowa została zawarta na okres od dnia 26 lipca 2005 r. do dnia 23 lipca 2010 r. Kredyt został udzielony na zakup pojazdu marki (...)rok prod.(...)o wartości 111 123,58 zł, przy udziale własnym kredytobiorcy wynoszącym 1123,58 zł. W § 3 umowy określono, że w wypadku wystąpienia zadłużenia przeterminowanego bank pobierać będzie odsetki według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w banku. W wyniku podziału przez przeniesienie części majątku Banku (...) S.A.na Bank (...) S.A.(podział poprzez wydzielenie zgodnie z art. 529 § 1 k.s.h.), Bank (...) S.A.stał się następcą prawnym Banku (...) S.A.Przejęcie części majątku innej spółki w wyniku podziału zostało ujawnione w KRS wpisem z dnia 29 listopada 2007 r. Wobec nie wywiązywania się z warunków umowy kredytu przez B. O., Bank (...) S.A.w dniu 11 października 2011 r. wystawił wyciąg z ksiąg rachunku banku nr (...), w którym zostało stwierdzone, na dzień wystawienia wyciągu figuruje w księgach wymagalne zadłużenie dłużnika B. O.z tytułu umowy kredytu na zakup pojazdu nr (...)z dnia 26 lipca 2005 r., na które się składa kwota 30 557,10 zł jako kapitał, kwota 14 432,34 zł jako odsetki naliczone do 26 stycznia 2009 r. do 10 października 2011 r. oraz kwota 17,00 zł. jako opłaty i prowizje. Wyciąg został wystawiony i podpisany przez M. W.działającego na podstawie pełnomocnictwa z dnia 01 września 2009 r. i A. W.działającej na mocy pełnomocnictwa z dnia 1 września 2009 r. Zgodnie z pismem okólnym nr (...)wiceprezesa zarządu banku z dnia 05 listopada 2003 t. stopa odsetek ustawowych dla zadłużenia przeterminowanego określona została na 1.8.

Sąd Rejonowy zważył, że roszczenie powoda oparte zostało o łączącą strony umowę kredytu na zakup pojazdu samochodowego. Ten typ umowy uregulowany został w przepisach Prawa bankowego z dnia 27 sierpnia 1997 r. , gdzie w art. 69 wskazuje się, że przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Tak precyzyjna definicja prawna pozwala na jednoznaczne odróżnienie tego typu umowy od kodeksowej umowy pożyczki (jakkolwiek w doktrynie niekiedy umowy kredytu traktuje się jako typ pożyczki, nie zaś odrębną instytucję prawną). Przywołany przepis zakłada, że oddanie środków pieniężnych do dyspozycji kredytobiorcy następuje na czas oznaczony, co należy rozumieć w ten sposób, że umowa kredytu powinna zawierać określenie terminu spłaty kredytu. W § 1 przedstawionej umowy strony zastrzegły końcowy termin jej obowiązywania na dzień 23 lipca 2010 r. Prawo bankowe w art. 95 stanowi nadto, że księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów

urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Taki wyciąg został przedstawiony przez powoda i z jego treści wynika, że na dzień 11 października 2010 r. figuruje w księgach banku wymagalne zadłużenie dłużnika B. O. z tytułu umowy kredytu na zakup pojazdu nr (...) z dnia 26 lipca 2005 r., na które się składa się:

- kwota 30557,10 zł jako kapitał,
- kwota 14432,34 zł jako odsetki naliczone za okres od dnia 26 stycznia 2009 r. do 10 października 2011 r.,
- kwota 17,00 zł. jako opłaty i prowizje.

Wyciąg w oparciu o definicję legalną dokumentu urzędowego określoną art. 244 k.p.c. stanowi dowód tego co zostało w nim urzędowo poświadczane. Tym samym przepisy procedury cywilnej nakazują traktować zawartą w dokumencie treść zaświadczenia jako udowodnioną. Moc dowodowa dokumentu urzędowego polega bowiem na domniemaniu zgodności z prawdą oświadczenia uprawnionego organu, zawartego w pochodzącym od niego dokumencie. W konsekwencji strona, która zaprzecza prawdziwości dokumentu urzędowego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić. W przeciwnym razie przedstawiony do sprawy dokument urzędowy stanowi środek dowodowy, na którym Sąd może oprzeć wydanie orzeczenia. Wobec powyższego, przy uwzględnieniu domniemań prawnych autentyczności i zgodności z prawdą przedstawionego dokumentu twierdzenia powoda poparte dowodami dały podstawę dla uwzględnienia jego żądania w zakresie należności głównie. Na należność tą – co przyjęto w ślad za przedstawionym dokumentem urzędowym – składa się łączna kwota 45 006,44 zł. Podstawę zasądzenia żądanych odsetek umownych stanowił przepis art. 481 k.c. Maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (art. 359 k.c.). Przepisy Kodeksu cywilnego wprowadzają ograniczenie anatocyzmu, (art. 482 k.c.). Wyjątek dotyczy pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe. Zakaz, o którym mowa w przepisie, obejmuje wszystkie odsetki, bez względu na przewidziany sposób ich naliczania. Przepis odnosi się tym samym zarówno odsetki kapitałowych, jak i odsetek za opóźnienie. Wobec tego należało ocenić, czy umowa kredytu zakupu samochodu stanowiąca podstawę wystawiania wyciągu z ksiąg bankowych uprawnia do ominięcia zakazu anatocyzmu. I tak orzecznictwo przyjmuje, że wyjątek określony w art. 482 § 2 k.c. obejmuje długoterminowe stosunki umowne nawiązane z instytucjami kredytowymi. Wprawdzie art. 482 § 2 k.c. stanowi o pożyczkach udzielanych przez te instytucje, niemniej jednak przy jego wykładni nie można nie uwzględnić zmian ustrojowych, w wyniku których kredyt ograniczony dawniej do jednostek gospodarki społecznej, został upowszechniony i korzystają z niego zarówno podmioty gospodarcze, jak też osoby fizyczne. Dlatego uznaje się, że pojęciem „pożyczka długoterminowa” można objąć również pojęcie „kredytu długoterminowego” z przyczyn natury historycznej. Wskazuje się również, że przepis posługuje się terminem „instytucja kredytowa”, tak więc niejako z założenia odnosi się także do kredytów. Postuluje się nadto, by przyjąć, w braku ustawowej regulacji, że mamy do czynienia z pożyczką długoterminową, wówczas gdy zaistnieje co najmniej roczny okres kredytowania.

Wobec tego Sąd Rejonowy zasądził od kwoty dochodzonej pozwem, a wynikającej z wyciągu z ksiąg bankowych, odsetki od dnia wystawienia wyciągu z następującymi zastrzeżeniami. Jak stanowi art. 359 § 21 k.c. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Powód żądał zasądzenia odsetek stanowiących równowartość w stosunku rocznym 1,8 krotności obowiązującej stopy odsetek ustawowych, której wysokość od 15 grudnia 2008 r. kształtuje się na poziomie 13 % (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 grudnia 2008 r. w sprawie określenia wysokości odsetek ustawowych Dz. U. 2008 Nr 220, poz. 1434), co oznacza iż powód domagał się faktycznie odsetek w wysokości 23,4 %. Ustalono, że w okresie od dnia wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych wysokość stopy kredytu lombardowego oraz odsetki maksymalne kształtowały się następująco:

- od 09 czerwca 2011 r. do 09 maja 2012 r. – stopa kredytu lombardowego 6, a tym samym odsetki maksymalne 24 %,

- od 10 maja 2012 r. do 07 listopada 2012 r. – stopa kredytu lombardowego 6,25, a tym samym odsetki maksymalne 25 %,
- od 08 listopada 2012 r. do 05 grudnia 2012 r. – stopa kredytu lombardowego 6, a tym samym odsetki maksymalne 24 %,
- od 06 grudnia 2012 r. do 09 stycznia 2013 r. – stopa kredytu lombardowego 5,75, a tym samym odsetki maksymalne 23 %,
- od 10 stycznia 2013 r. do 06 lutego 2013 r. – stopa kredytu lombardowego 5,50, a tym samym odsetki maksymalne 22 %,
- od 07 lutego 2013 r. – stopa kredytu lombardowego 5,25, a tym samym odsetki maksymalne 21 %.

Zasadnym zatem było żądanie przez powoda odsetek umownych w wysokości 1,8 krotności odsetek ustawowych w skali roku w okresie od dnia 11 października 2011 r. do 05 grudnia 2012 r. Od 06 grudnia 2012 r. do dnia wydania orzeczenia przez Sąd Rejonowy tj. 26 lutego 2013 r. odsetki umowne przekraczały wysokość odsetek maksymalnych, a tym samym za ten okres Sąd Rejonowy przyznał powodowi jedynie odsetki maksymalne w pozostałym zakresie oddalając powództwo. Jako że na chwilę wydawania wyroku nie była znana dalsza wysokość stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 27 lutego 2013 r. odsetki zasądzone w wysokości żądanej w pozwie, z tym zaznaczeniem, że jeżeli stopa odsetek umownych będzie przekraczać odsetki maksymalne, to należeć będą się odsetki maksymalne. O kosztach procesu orzeczono w oparciu o art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. W pkt 4 wyroku nakazano pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1688,00 zł tytułem brakującej części opłaty, na podstawie art. 13 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r.

Apelację od wyroku wniósł pozwany, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając: naruszenie prawa procesowego tj. art.131§2 kpc w zw. z §2 ust.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12.10.2010r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym przez przyjęcie, że doszło do skutecznego doręczenia pozwanemu zawiadomienia o terminie rozprawy podczas gdy przesyłka zawierała prócz zawiadomienia także pismo procesowe powoda z załącznikami, co uniemożliwiło pozwanemu zapoznanie się z treścią zawiadomienia i skutkowało niewiedzą pozwanego o terminie rozprawy, o terminie ogłoszenia wyroku, o okoliczności wydania wyroku i o upływie terminu na wniesienia środka odwoławczego i uniemożliwiło pozwanemu obronę praw przed sądem, a każde pismo sądowe powinno być wysłane w oddzielnej przesyłce poleconej, art.233par.1 kpc przez nie przyjęcie, że cały materiał dowodowy w sprawie, w tym wnioski pozwanego, przemawiały za tym, że powód nie dążył do załatwienia sprawy z poszanowaniem interesu finansowego pozwanego lecz bezpodstawnie przedłużał postępowanie dotyczące restrukturyzacji zadłużenia w celu uzyskania rażąco zawyżonych odsetek, narażając pozwanego na dodatkowe koszty i wydatki oraz przez przyjęcie, że wkład własny pozwanego w udzielonym kredycie wynosił 1.123,58 zł, podczas gdy wynosił on 10 % wartości nabywanego pojazdu, tj. 11.123,58 zł, co potwierdza niewłaściwe ustalenie przez sąd Rejonowy stanu faktycznego sprawy, bowiem wysoki wkład własny i długoletnie terminowe wpłacanie rat kredytu winno przemawiać na korzyść pozwanego, art.232 kpc poprzez oddalenie wszystkich wniosków dowodowych zgłoszonych przez pozwanego, a także naruszenie prawa materialnego tj. art.357[1]kc przez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy z powodu nadzwyczajnej zmiany stosunków spełnienie świadczenia przez pozwanego w pierwotnym kształcie wiązałoby się z nadmiernymi trudnościami, art.5 kc przez przyjęcie, że powodowi przysługuje w pełni dochodzone roszczenie, w tym umowne odsetki oraz odsetki od odsetek za cały okres wskazany w pozwie naliczane w rażąco wygórowanej wysokości, podczas gdy bezspornym jest, iż powód nie dążył do załatwienia sprawy z poszanowaniem interesu finansowego pozwanego, art. 481 ust.1 i 2 kc oraz art.482 ust.2 kc przez dokonanie nieuzasadnionej wykładni przepisów, w szczególności przez przyjęcie, że powodowi przysługują rażąco wygórowane odsetki, w tym odsetki od odsetek za wskazany w wyroku okres, podczas gdy powód nie dążył do załatwienia sprawy z poszanowaniem interesu finansowego pozwanego, art.65par.2 kc przez dokonanie nieuzasadnionej wykładni zapisów umownych umowy kredytowej z 26.07.2005 r. i uznanie, że doliczenie przez bank odsetek kapitałowych od wykorzystanej przez kredytobiorcę części kredytu do należności o zwrot wykorzystanego kredytu w celu

łączonego oprocentowania zadłużenia kredytobiorcy odpowiadało zamiarowi stron umowy kredytowej, podczas gdy w przypadku umowy kredytowej z 26.07.2005 r. taki zgodny zamiar stron nie miał miejsca. Pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania sądowego za obie instancje według norm przepisanych ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia w zakresie kosztów sądowych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy, ale z innych przyczyn, niż to wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Sąd II instancji podzielił w przeważającej części ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, w szczególności dotyczące: zawarcia przez strony umowy o kredyt, zadłużenia pozwanego z tytułu tej umowy na łączną kwotę 45.006,44 zł. Ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego Sąd II instancji przyjął za własne.

Sąd Okręgowy nie podzielił tylko ustalenia faktycznego Sądu I instancji, dotyczącego wysokości udziału własnego pozwanego, który, jak Sąd Okręgowy ustalił we własnym zakresie, zgodnie z treścią umowy z dnia 26.07.2005 r., wyniósł 11.123,58 zł (k.5).

Sąd Okręgowy podzielił również rozważania prawne Sądu Rejonowego, a to w zakresie: charakteru umowy łączącej strony, podstawy zasądzenia odsetek umownych.

Sąd Okręgowy w tej części rozważania prawne Sądu I instancji przyjął za własne.

Jednocześnie Sąd II instancji, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w dacie zamknięcia rozprawy apelacyjnej (art. 316 § 1 w zw. z art.391 § 1 kpc), wziął pod uwagę aktualny stan prawny, a zwłaszcza obecne brzmienie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, zmienionej ustawą z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. z 5 lipca 2013 r., poz. 777). Artykułem 1 ustawy z dnia 19 kwietnia 2013 r. w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. w art.95 po ust.1 dodano ust.1a stanowiący, że moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust.1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym. Powyższa zmiana weszła w życie dnia 20 lipca 2013 r. W ocenie Sądu II instancji pojęcie „postępowania cywilnego”, występujące w powołanym przepisie, należy rozumieć szeroko, zaliczając do tej kategorii także postępowanie gospodarcze (niniejsza sprawa została wszczęta przed zmianami, które weszły w życie dnia 3 maja 2012 r., wprowadzone ustawą z dnia 16 września 2011r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw). Podstawę takiego przyjęcia stanowi stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2011 r., sygn. akt P 7/09. We wskazanym uzasadnieniu Trybunał Konstytucyjny stwierdził brak konstytucyjnie wartościowych argumentów uzasadniających utrzymywanie przywileju bankowego z art.95 ust. 1 pr. bank., bowiem co do zasady moc prawna dokumentów urzędowych jest związana z wykonywaniem zadań publicznych, a nie działalnością podmiotów prywatnych, jakimi są obecnie banki w Polsce. Powołany przepis wzmacniał pozycję procesową banku wobec drugiej strony postępowania, a konsekwencją była zmiana reguł dowodowych, ponieważ to strona przeciwna musiała wykazać, że nie jest dłużnikiem z tytułu zobowiązań wykazanych w księgach rachunkowych banku. Ze względu na przeobrażenia ustrojowo – gospodarcze taka konstrukcja, wprowadzona do polskiego systemu prawnego po II wojnie światowej, stała się reliktem gospodarki nakazowo – rozdzielczej. Nie znajdowała ona uzasadnienia w pozanormatywnym przymiocie instytucji zaufania publicznego, jaki przysługuje bankom, ze względu na ściśle prawny i procesowy charakter tego unormowania. Powołanym wyrokiem Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodną z Konstytucją część normy prawnej nadającej moc

prawną dokumentów urzędowych księgom rachunkowym banków oraz wyciągom sporządzonym na podstawie tych ksiąg w postępowaniu dowodowym w sprawach cywilnych, prowadzonych wobec konsumenta, gdy znajdują do nich zastosowanie art.244 § 1 i art.252 kpc. W ustawie z dnia 19 kwietnia 2013 r. ustawodawca rozszerzył zakres utraty mocy urzędowej w postępowaniu cywilnym do wszystkich dokumentów wymienionych w ust.1 art.95 pr. bank. nie zawężając przy tym tylko do konsumentów kręgu osób, których przepis dotyczy.

W związku z powyższym, w obecnym stanie prawnym wyciągi z ksiąg bankowych w postępowaniu cywilnym nie mają mocy prawnej dokumentów urzędowych w rozumieniu art.244 kpc. Co za tym idzie, wyciągi z ksiąg bankowych nie korzystają w postępowaniu cywilnym z domniemania autentyczności i zgodności z prawdą, co cechuje dokumenty urzędowe. Przedstawiony w niniejszej sprawie wyciąg z ksiąg rachunkowych banku należało zatem potraktować jako dokument prywatny (art.245 kpc), stanowiący dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Poza wskazanym wyciągiem, na poparcie swojego żądania powód złożył również umowę zawartą przez strony i pełnomocnictwa dla osób, które podpisały wyciąg z ksiąg bankowych w imieniu powoda. W odpowiedzi na pozew pozwany zaś nie podważał zasadności powództwa. Pozwany nie kwestionował żądania powoda również co do wysokości. Podnosił tylko, że powód nie odniósł się do jego próśb o restrukturyzację zadłużenia i przejęcia długu przez członków rodziny pozwanego. W toku całego postępowania pozwany nie zaprzeczył żadnym okolicznościom wskazanym przez powoda w pozwie, a w szczególności nie zaprzeczył ani temu, że zadłużenie istnieje, ani że istnieje we wskazanej przez powoda wysokości. A zatem w oparciu o przepis art.230 kpc, należało powyższe fakty uznać za przyznane. Dlatego też zasadne było przyjęcie, że powód skutecznie wykazał istnienie podstaw swojego roszczenia i powództwo podlegało ostatecznie uwzględnieniu w całości.

Zarzuty apelacji okazały się w przeważającej większości bezzasadne.

Sąd II instancji generalnie nie stwierdził naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów prawa procesowego, za wyjątkiem naruszenia art.233 § 1 kpc przez nieprawidłowe przyjęcie, co znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że wkład własny pozwanego wyniósł 1.123,58 zł, podczas gdy z umowy stron wynika wprost, że udział własny pozwanego stanowił kwotę 11.123,58 zł.

Przede wszystkim jednak stwierdzić należy, że w niniejszej sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, co zarzucał pozwany w apelacji, aczkolwiek nie wprost. Pozwany twierdził bowiem, że nie doszło do skutecznego doręczenia pozwanemu zawiadomienia o terminie rozprawy i o terminie ogłoszenia wyroku, gdyż sądowa przesyłka zawierająca – jak się później okazało – zawiadomienie o terminie rozprawy, zawierała przede wszystkim pismo procesowe powoda z licznymi załącznikami, co skutecznie uniemożliwiło pozwanemu zapoznanie się z treścią zawiadomienia o terminie rozprawy i uniemożliwiło pozwanemu obronę jego praw przed sądem. Jak wynika z akt sprawy, rzeczywiście zawiadomienie o terminie rozprawy wysłano pozwanemu z pismem procesowym powoda, jedną przesyłką (zarządzenie k.116). Na zwrotnym poświadczeniu odbioru (k.121) w rubryce „rodzaj przesyłki” nie odnotowano, jakiego rodzaju pisma wysłano do pozwanego, co niewątpliwie stanowiło uchybienie. Jednakże takie uchybienie nie skutkowało nieważnością postępowania z art.379 pkt.5 kpc, ponieważ pozwany sam w apelacji przyznał, że ostatecznie powziął wiedzę o terminie rozprawy. Zwrotne poświadczenie odbioru zostało podpisane przez żonę pozwanego, a zatem skutecznie doręczone na podstawie art.138 § 1 kpc. Ponadto dopuszczalne jest przesłanie kilku pism sądowych w jednej przesyłce listowej (kopercie) – tak np.: Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 kwietnia 2000 r., I CZ 38/00. W związku z powyższym nie potwierdziły się zarzuty pozwanego w zakresie naruszenia art.131 § 2 kpc w zw. z § 2 ust.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z dnia 14 października 2010 r.). Dodatkowo trzeba zauważyć, że nie wysłano do pozwanego powiadomienia o terminie ogłoszenia wyroku, gdyż zgodnie z art.326 § 2 kpc, nieobecność stron nie wstrzymuje ogłoszenia wyroku.

Zdaniem Sądu Okręgowego w sprawie nie doszło do naruszenia art. 233§1 kpc przez nie przyjęcie, że cały materiał dowodowy w sprawie, w tym wnioski pozwanego, przemawiały za tym, że powód nie dążył do załatwienia

sprawy z poszanowaniem interesu finansowego pozwanego lecz bezpodstawnie przedłużał postępowanie dotyczące restrukturyzacji zadłużenia w celu uzyskania rażąco zawyżonych odsetek, narażając pozwanego na dodatkowe koszty i wydatki. Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy, zgodnie z wiedzą, logiką i doświadczeniem życiowym, nie naruszając przy tym zasady swobodnej oceny dowodów. Pozwany w apelacji przedstawia własne poglądy, podejmując polemikę ze stanowiskiem Sądu Rejonowego wyrażonym w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie przedstawiając przy tym żadnych konkretnych naruszeń kryteriów oceny dowodów, których miał dopuścić się Sąd i instancji.

W niniejszej sprawie nie miało miejsca naruszenie art.232 kpc. Sąd I instancji oddalił wnioski dowodowe pozwanego postanowieniem wydanym na rozprawie dnia 21 lutego 2013 r. Po ogłoszeniu wspomnianego postanowienia, nie złożono do protokołu zastrzeżenia z art.162 kpc, co powoduje, że pozwanemu nie przysługuje prawo powoływania się na to „uchybiecie” Sądu Rejonowego w dalszym postępowaniu, w tym w postępowaniu apelacyjnym.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji nie naruszył również przepisów prawa materialnego, w tym art.357[1] kc. Okoliczność, że, jak to określił pozwany, doszło do wybuchu kryzysu gospodarczego w skali makro, nie oznaczało, że miała miejsce nadzwyczajna zmiana stosunków w rozumieniu powołanego przepisu. Powołując się na wskazany przepis, pozwany powinien był przedstawić konkretne fakty i dowody na ich poparcie, świadczące o tym, że rzeczywiście z powodu nadzwyczajnej zmiany stosunków spełnienie świadczenia byłoby połączone z nadmiernymi trudnościami albo groziłoby pozwanemu rażąca strata, czego strony nie przewidziały przy zawarciu umowy. Powyższego obowiązku pozwany nie spełnił.

Niezasadny okazał się również zarzut apelacji dotyczący naruszenia art.5 kc, art.481 kc i 482 kc. Sąd Rejonowy prawidłowo i nader skrupulatnie zajął się kwestią odsetek, czemu dał wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Zasądzone odsetki były zgodne zarówno z umową łączącą strony jak i z prawem (powództwo w zakresie odsetek zostało częściowo oddalone, po dokonaniu przez Sąd Rejonowy wszechstronnej analizy zarówno samej umowy jak i przepisów prawa).

Nie zasługiwał także na uwzględnienie ostatni zarzut apelacji, odnoszący się do naruszenia art.65 § 2 kc. Zdaniem Sądu II instancji Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej interpretacji umowy stron, a w szczególności jej § 4 i § 5. Wskazane zapisy umowne nie budzą wątpliwości w zakresie ich treści. Wymaga podkreślenia, że w toku postępowania przed Sądem I instancji pozwany nie podnosił zarzutów odnośnie treści umowy ani nie kwestionował wysokości swojego zadłużenia wobec powoda. Nie zgłaszał również wniosków dowodowych, w tym dowodu z przesłuchania stron na okoliczność zgodnego zamiaru stron i celu umowy. Pozwany podniósł powołany zarzut dopiero w apelacji, w związku z tym należało uznać zarzut za spóźniony.

Reasumując, wobec prawidłowego wyroku Sądu I instancji (aczkolwiek z innych przyczyn niż wskazane w uzasadnieniu tego wyroku) i niezasadności zarzutów apelacji, apelację pozwanego należało oddalić, a to na podstawie art.385 kpc.

O kosztach postępowania w II instancji orzeczono na podstawie art.98 §1 i 3 kpc w zw. z § 6 pkt.5 w zw. z §12 ust.1 pkt.1 kpc mając na uwadze, że powód wygrał postępowanie apelacyjne w całości, ponosząc przy tym koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1200 zł.